

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษารองคบริจาคนิตด้วยตนเองในผู้บริจาคนิต ที่บริจาคนิตที่ ศูนย์บริการนิตแห่งชาติ สภาภาษาตไทย จำนวน 4,170 คน ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลโดย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้าง ขึ้น และ แบบบันทึกของศูนย์บริการนิตแห่งชาติ สภาภาษาตไทย ในช่วงเดือน พฤศจิกายน พ.ศ.2540 ถึง มกราคม พ.ศ.2541

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้บริจาคนิต ศูนย์บริการนิตแห่งชาติ สภาภาษาตไทย

ส่วนที่ 2 การรณคบริจาคนิตของผู้บริจาคนิต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้บริจาคโลหิต ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย

1.1 ประชากรตัวอย่าง

ประชากรตัวอย่าง คือ ผู้บริจาคโลหิตที่บริจาคโลหิต ณ ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย จำนวน 4,170 คน

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้บริจาคโลหิต จำแนกตามลักษณะข้อมูลทั่วไป

ลักษณะข้อมูลทั่วไปของผู้บริจาคโลหิต	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประเภทของผู้บริจาค(n=4,170)		
รายใหม่	2,149	51.5
รายเก่า	2,021	48.5
วันที่บริจาคโลหิต(n=4,170)		
วันราชการ	2,627	63.0
วันหยุดราชการ	1,543	37.0
เพศ (n=4,170)		
ชาย	2,098	50.3
หญิง	2,072	49.7
กลุ่มอายุ (ปี) (n=2,263)		
< 17	20	0.9
17-25	945	41.8
26-40	1,024	45.2
41-60	270	11.9
> 60	4	0.2
Mean = 29.0 S.D. = 8.9 Range = 13-63		
หมู่โลหิต (n=3,735)		
O	1,463	39.7
A	806	21.6
B	1,191	31.9
AB	255	6.8

ลักษณะข้อมูลทั่วไปของผู้บริจาคโลหิต	จำนวน	ร้อยละ
น้ำหนัก(กิโลกรัม)(n=4,057)		
< 45	24	0.6
45-54	1,392	34.3
55-64	1,337	33.0
65-74	831	20.5
> 74	473	11.7
Mean = 60.5 S.D> = 11.2 Range = 40-130		
สถานภาพสมรส (n=4,101)		
โสด	2,610	63.6
คู่/แต่งงาน	1,341	32.7
หย่า	83	2.0
หม้าย	38	0.9
แยก	30	0.8
อาชีพ (n=4,030)		
รับจ้าง	2,182	53.4
นักเรียน/นักศึกษา	759	18.5
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	390	9.5
ธุรกิจส่วนตัว	194	4.7
ค้าขาย	157	3.8
แม่บ้าน	104	2.5
พระภิกษุ/แม่ชี	92	2.2
เกษตรกรรม/ประมง	15	0.4
ว่างงาน	197	4.8
เหตุผลของการบริจาค (n=4,072)		
ช่วยชีวิตเพื่อนมนุษย์	1,635	40.2
ด้วยความสมัครใจ	1,378	33.8
ทำบุญ	756	18.6
ต้องการตรวจเลือดหรือตรวจสุขภาพ	149	3.7
บริจาคให้ญาติ	98	2.4
เพื่อนชวน	56	1.4

จากตารางที่ 4.1 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ผู้บริจาคโลหิตที่บริจาคโลหิต ณ ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย โดยเป็นผู้บริจาคโลหิตรายใหม่ จำนวน 2,149 คน คิดเป็นร้อยละ 5.15 และ ผู้บริจาคโลหิต รายเก่าหรือผู้บริจาคโลหิตที่เคยบริจาคมาแล้ว จำนวน 2,021 คน คิดเป็นร้อยละ 48.5 โดยเป็นผู้บริจาคโลหิต ในวันราชการจำนวน 2,627 คน คิดเป็นร้อยละ 63.0 และวันหยุดราชการ คือ วันเสาร์ อาทิตย์ และวันหยุด นักชดเชย จำนวน 1,543 คน คิดเป็น ร้อยละ 37 ผู้บริจาคโลหิตส่วนใหญ่เพศชาย (ร้อยละ 50.3) โดยกลุ่ม อายุที่บริจาคโลหิตมากที่สุด อายุระหว่าง 26-40 ปี (ร้อยละ 54.2) อายุเฉลี่ยเท่ากับ 29 ปี อายุผู้บริจาคโลหิต มากที่สุด อายุ 63 ปี น้อยที่สุด 13 ปี อายุน้อยกว่า 17 ปี เท่ากับ 20 คน (ร้อยละ 0.9) อายุมากกว่า 60 ปี เท่า กับ 4 คน (ร้อยละ 0.2) น้ำหนักเฉลี่ยของผู้บริจาคโลหิต 60.5 กิโลกรัม น้ำหนักต่ำสุด 40 กิโลกรัม และน้ำ หนักสูงสุดเท่ากับ 130 กิโลกรัม โดยที่กลุ่มน้ำหนักที่พบมากที่สุด เท่ากับ 45-54 กิโลกรัม (ร้อยละ 34.3) และ 55-64 กิโลกรัม (ร้อยละ 33.0) ในจำนวนผู้บริจาคโลหิตทั้งหมด พบว่ามีผู้บริจาคโลหิตที่น้ำหนักน้อยกว่า 45 กิโลกรัม (ร้อยละ 0.6) มาบริจาคโลหิตด้วย

หมู่โลหิตที่พบมากที่สุด คือ กลุ่มโอ (ร้อยละ 39.7) และอาชีพที่พบผู้บริจาคโลหิตมากที่สุด คือ อาชีพ รับจ้าง (ร้อยละ 53.4) สำหรับทางด้านสถานภาพสมรส สถานภาพสมรสโสด คือ สถานภาพสมรสที่ผู้ บริจาคโลหิตมากที่สุด (ร้อยละ 63.6) เหตุผลของการบริจาคโลหิตหรือ เหตุตั้งใจที่ชักนำให้ผู้บริจาคโลหิตนั้น ผู้ บริจาคโลหิตส่วนใหญ่ต้องการบริจาคโลหิตเพื่อช่วยชีวิตเพื่อนมนุษย์ (ร้อยละ 40.2)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้บริจาคโลหิตรายเก่าและรายใหม่จำแนกตาม
คุณลักษณะทั่วไป

ลักษณะข้อมูลทั่วไป	ผู้บริจาคโลหิตรายใหม่		ผู้บริจาคโลหิตรายเก่า	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
วันที่บริจาค(n=4,170)	2,149		2,021	
วันราชการ	1,292	49.2	1,335	55.5
วันหยุดราชการ	857	50.8	686	44.5
เพศ (n=4,170)	2,149		2,021	
ชาย	989	46.0	1,109	54.9
หญิง	1,160	54.0	912	45.1
กลุ่มอายุ (ปี)(n=2,263)	2,149		114	
< 17	20	0.9	-	-
17-25	918	42.7	27	23.7
26-35	948	44.1	76	66.7
36-60	260	12.1	10	8.8
> 60	3	0.2	1	0.8
Mean	28.9		31.5	
S.D.	9.0		8.3	
Range	13-63		18-61	
น้ำหนัก(กิโลกรัม) (n=4,057)	2,056		2,001	
< 45	23	1.0	1	0.1
45-54	807	39.3	585	29.2
55-64	647	31.5	690	34.5
65-74	366	17.8	465	23.2
<74	213	10.4	260	13.0
Mean	59.3		61.8	
S.D.	11.3		11.0	
Range	40-123		44-130	

ลักษณะข้อมูลทั่วไป	ผู้บริจาคโลหิตรายใหม่		ผู้บริจาคโลหิตรายเก่า	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
หมู่เลือด (n=3,735)	1,719		2,016	
O	676	39.3	807	40.0
A	373	21.7	433	21.5
B	542	31.5	649	32.2
AB	128	7.5	127	6.3
อาชีพ (n=4,096)	2,029		2,001	
รับจ้าง	1,041	51.3	1,141	57.0
นักเรียน/นักศึกษา	481	23.7	278	13.9
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	125	6.2	265	13.2
ธุรกิจส่วนตัว	105	5.2	89	4.4
ค้าขาย	93	4.6	64	3.2
แม่บ้าน	60	3.0	44	2.2
พระภิกษุ/แม่ชี	63	3.1	29	1.4
เกษตรกรรม/ประมง	9	0.4	6	0.3
ว่างงาน	118	2.5	79	4.4
สถานภาพสมรส(n=4,101)	2,100		2,001	
โสด	1,348	64.1	1,262	63.1
คู่/แต่งงาน	678	32.3	663	33.1
หย่า	39	1.9	44	2.2
หม้าย	18	0.9	20	1.0
แยก	18	0.9	12	0.6
เหตุผลของการบริจาค (n=4,072)	2,074		1,998	
ช่วยชีวิตเพื่อนมนุษย์	697	33.6	938	46.9
ด้วยความสมัครใจ	756	36.5	622	31.1
ทำบุญ	398	19.2	358	17.9
ต้องการตรวจเลือดหรือ				
ตรวจสุขภาพ	96	4.6	53	2.7
บริจาคให้ญาติ	86	4.1	12	0.6
เพื่อนชวน	41	2.0	15	0.8

จากตารางที่ 4.7 แสดงลักษณะข้อมูลทั่วไปของผู้บริจาคโลหิตรายใหม่และรายเก่า พบว่าในผู้บริจาคโลหิตรายใหม่ ผู้บริจาคโลหิตส่วนใหญ่เพศหญิง (ร้อยละ 54.0) ส่วนผู้บริจาคโลหิตรายเก่า ผู้บริจาคโลหิตส่วนใหญ่เพศชาย (ร้อยละ 54.9) โดยอายุเฉลี่ยของผู้บริจาคโลหิตรายเก่าและรายใหม่ เท่ากับ 28.9 และ 31.5 ตามลำดับ กลุ่มอายุที่พบมากที่สุดในผู้บริจาคโลหิตรายใหม่ คือ อายุระหว่าง 26-35 ปี (ร้อยละ 44.1) อายุต่ำสุด 13 ปี สูงสุด 63 ปี สำหรับผู้บริจาคโลหิตรายเก่า กลุ่มอายุที่พบมากที่สุด อายุ 26-35 ปี (ร้อยละ 66.7) เช่นกัน อายุต่ำสุด 18 ปี สูงสุด 63 ปี

ผู้บริจาคโลหิตรายใหม่ น้ำหนักเฉลี่ย 59.3 กิโลกรัม น้ำหนักต่ำสุด 40 กิโลกรัม สูงสุด 123 กิโลกรัม ผู้บริจาคโลหิตรายเก่า น้ำหนักเฉลี่ย เท่ากับ 61.8 กิโลกรัม น้ำหนักต่ำสุด 44 กิโลกรัม น้ำหนักสูงสุด 130 กิโลกรัม สำหรับความดันโลหิตในผู้บริจาคโลหิตรายใหม่ เฉลี่ยเท่ากับ 117.8/78 มิลลิเมตรปรอท และในผู้บริจาคโลหิตรายใหม่ เฉลี่ยเท่ากับ 117.3/77 มิลลิเมตรปรอท หมูโลหิตโอ เป็นหมูโลหิตที่พบมากที่สุดทั้งผู้บริจาคโลหิตรายใหม่ (ร้อยละ 39.3) และรายเก่า (ร้อยละ 40.0) เช่นเดียวกับอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพที่มารับบริจาคโลหิตมากที่สุดทั้งผู้บริจาคโลหิตรายใหม่ (ร้อยละ 51.3) และรายเก่า (ร้อยละ 57.0) ในส่วนของสถานภาพสมรส ทั้งผู้บริจาคโลหิตรายใหม่และรายเก่า ส่วนใหญ่สถานภาพสมรสโสด คิดเป็นร้อยละ 64.1 และ 63.1 ในผู้บริจาคโลหิตรายใหม่และรายเก่าตามลำดับ และพบว่าเหตุผลของการบริจาคโลหิตในผู้บริจาคโลหิตรายใหม่ ส่วนใหญ่บริจาคด้วยความสมัครใจ (ร้อยละ 36.5) ในขณะที่ผู้บริจาคโลหิตรายเก่า บริจาคโลหิตเพื่อช่วยชีวิตเพื่อนมนุษย์เป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 46.9)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 2 การงคบริจาคโลหิตของผู้บริจาคโลหิต

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวน ร้อยละ และความแตกต่างของผู้งคบริจาคโลหิตของผู้บริจาคโลหิต รายใหม่และรายเก่า

ประเภทของผู้บริจาคโลหิต	ผู้บริจาคโลหิต	ผู้งคบริจาคโลหิต	ร้อยละ	Z	P-value
ผู้บริจาคโลหิตรายใหม่	2,149	571	26.6	14.5	<0.01
ผู้บริจาคโลหิตรายเก่า	2,021	66	3.3		
รวม	4,170	637	15.3		

จากตารางที่ 4.3 แสดงถึงการงคบริจาคโลหิตของผู้บริจาคโลหิต พบว่า ผู้งคบริจาคโลหิตทั้งหมด 637 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 โดยผู้งคบริจาคโลหิตรายใหม่ที่งคบริจาคโลหิต เท่ากับ 571 คน คิดเป็นร้อยละ 26.6 และผู้บริจาคโลหิตรายเก่าที่งคบริจาคโลหิต เท่ากับ 66 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสัดส่วนการงคบริจาคโลหิตระหว่าง ผู้บริจาคโลหิตรายใหม่ และรายเก่าแล้ว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$)

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวน ร้อยละ และความแตกต่างของผู้งคบริจาคโลหิตจำแนกตามวันที่บริจาค

วันที่บริจาค	ผู้บริจาคโลหิต	ผู้งคบริจาคโลหิต	ร้อยละ	Z	P-value
วันราชการ	2,627	480	18.3	6.99	<0.01
วันหยุดราชการ	1,543	157	10.2		
รวม	4,170	637	15.3		

จากตารางที่ 4.4 พบว่าอัตราของการงคบริจาคโลหิตในวันราชการ เท่ากับ ร้อยละ 18.3 และวันหยุดราชการ ร้อยละ 10.2 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการงคบริจาคระหว่างวันราชการและวันหยุดราชการ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$)

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของการงดบริจาดโลหิตจำแนกตามคุณลักษณะทั่วไป

ลักษณะข้อมูลทั่วไป	รายใหม่		รายเก่า		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	571		66		637	
ชาย	217	38.0	16	24.2	233	36.6
หญิง	354	62.0	50	75.8	404	63.4
กลุ่มอายุ(ปี)	571		23		594	
< 17	20	3.5	-	-	20	3.4
17-25	243	42.6	8	34.8	251	42.3
26-35	229	40.1	11	47.8	240	40.4
36-60	76	13.3	3	13.0	79	13.3
> 60	3	0.5	1	4.3	4	0.7
Mean	28.9		32.2		29.1	
S.D.	9.7		12.6		9.8	
Range	13-63		18-61		13-63	
น้ำหนัก (กิโลกรัม)	486		46		532	
< 45	22	4.5	1	2.2	23	4.3
45-54	227	46.7	18	39.1	245	46.1
55-64	130	26.7	16	34.8	146	27.4
65-74	69	14.2	6	13.0	75	14.1
> 74	38	7.8	5	10.9	43	8.1
Mean	56.6		59.2		56.8	
S.D.	10.9		11.1		10.9	
Range	40-123		44-98		40-123	
หมู่เลือด	142		61		203	
O	59	41.5	21	34.4	80	39.4
A	37	26.1	15	24.6	52	25.6
B	34	23.9	24	39.3	58	28.6
AB	12	8.5	1	1.6	13	6.4

ลักษณะข้อมูลทั่วไป	รายใหม่		รายเก่า		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพ	543		62		605	
รับจ้าง	255	47.0	28	45.2	283	46.8
นักเรียน/นักศึกษา	143	26.3	11	17.7	154	25.5
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	31	5.7	12	19.4	43	7.1
ธุรกิจส่วนตัว	26	4.8	2	3.2	28	4.6
ค้าขาย	22	4.1	-	-	22	3.6
แม่บ้าน	13	2.4	3	4.8	16	2.6
พระภิกษุ/แม่ชี	12	2.2	4	6.5	16	2.6
ว่างงาน	41	7.6	2	3.2	43	7.1
สถานภาพสมรส	546		62		608	
โสด	347	63.6	44	71.0	391	64.3
คู่/แต่งงาน	178	32.6	15	24.2	193	31.7
หย่า	8	1.5	3	4.8	9	1.5
หม้าย	9	1.6	-	-	11	1.8
แยก	4	0.7	-	-	4	0.7
เหตุผลของการบริจาคโลหิต	529		60		589	
ช่วยชีวิตเพื่อนมนุษย์	188	35.5	29	48.3	217	36.8
ความสมัครใจ	190	35.9	16	26.7	206	35.0
ทำบุญ	107	20.2	11	18.3	118	20.0
ต้องการตรวจเลือด						
หรือตรวจสุขภาพ	25	4.7	1	1.7	26	4.4
เพื่อนชวน	8	1.5	-	-	8	2.4
บริจาคให้ญาติ	11	2.2	3	5.0	14	1.4

จากตารางที่ 4.5 แสดงลักษณะทั่วไปของผู้บริจาคโลหิต พบว่าผู้บริจาคโลหิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 63.4) อายุเฉลี่ยเท่ากับ 29.1 ปี และสูงสุด 63 ปี น้ำหนักเฉลี่ยเท่ากับ 56.8 กิโลกรัม น้ำหนักต่ำสุด 40 กิโลกรัม และสูงสุด 123 กิโลกรัม หมู่เลือดโอเป็นหมู่เลือดที่พบมากที่สุด (ร้อยละ 39.4) ในผู้บริจาคโลหิตส่วนใหญ่ อาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 46.8) และส่วนใหญ่สถานภาพสมรสเป็นโสด (ร้อยละ 64.3) เหตุผลหรือเหตุจูงใจของการบริจาคโลหิตในผู้บริจาคโลหิต ส่วนใหญ่ต้องการบริจาคโลหิต

เพื่อช่วยชีวิตเพื่อนมนุษย์ (ร้อยละ 36.8) โดยที่ผู้งดบริจาคโลหิตทั้งรายใหม่และรายเก่าส่วนใหญ่เพศหญิง ร้อยละ 62.0 และ 75.8 ตามลำดับ โดยกลุ่มอายุที่พบมากที่สุดและผู้บริจาคโลหิตรายใหม่ คือกลุ่มอายุ 17-25 ปี (ร้อยละ 42.6) และ อายุ 26-35 ปี (ร้อยละ 40.1) ในผู้บริจาคโลหิตรายเก่า คือ อายุ 26-35 ปี (ร้อยละ 47.8) ซึ่งในผู้งดบริจาคโลหิตรายใหม่ อายุเฉลี่ยเท่ากับ 28.9 ปี อายุต่ำสุด 13 ปี สูงสุด 60 ปี และในผู้บริจาครายเก่า อายุเฉลี่ย 32.2 ปี อายุต่ำสุด 18 ปี สูงสุด 61 ปี ในด้านน้ำหนัก ผู้บริจาคโลหิตรายใหม่ น้ำหนักเฉลี่ยเท่ากับ 56.6 กิโลกรัม น้ำหนักต่ำสุด 40 กิโลกรัม สูงสุด 123 กิโลกรัม กลุ่มน้ำหนักที่พบมากที่สุด เท่ากับ 45-54 กิโลกรัม (ร้อยละ 46.7) และผู้งดบริจาคโลหิตรายเก่า น้ำหนักเฉลี่ย เท่ากับ 59.2 กิโลกรัม น้ำหนักต่ำสุด 44 กิโลกรัม สูงสุด 98 กิโลกรัม กลุ่มอายุที่พบมากที่สุด เท่ากับ 45-54 กิโลกรัม (ร้อยละ 39.1) เช่นเดียวกับผู้บริจาคโลหิตรายใหม่ ผู้งดบริจาคโลหิตทั้งรายใหม่และรายเก่า ส่วนใหญ่มีเลือดกลุ่มโอ (ร้อยละ 41.5 และ 34.4 ตามลำดับ) โดยที่อาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 47.0 และ 45.2 ตามลำดับ) และ สถานภาพสมรสโสด (ร้อยละ 63.6 และ 71.0 ตามลำดับ) เป็นอาชีพและสถานภาพสมรสที่พบมากที่สุดและผู้งดบริจาคโลหิต ทั้งรายใหม่และรายเก่าเช่นกัน ด้านเหตุผลของการบริจาคโลหิต ของผู้งดบริจาคโลหิตในผู้บริจาคโลหิตรายใหม่ ส่วนใหญ่บริจาคโลหิตด้วยความสมัครใจ (ร้อยละ 35.9) และเพื่อช่วยชีวิตเพื่อนมนุษย์ (ร้อยละ 35.5) ส่วนผู้บริจาคโลหิตรายเก่า ส่วนใหญ่เพื่อช่วยชีวิตเพื่อนมนุษย์ (ร้อยละ 48.3) เช่นกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.6 แสดงอัตราการงดบริจาคโลหิตจำแนกตามลักษณะข้อมูลทั่วไป

ลักษณะข้อมูลทั่วไป	ผู้บริจาคโลหิต (คน)			ผู้งดบริจาคโลหิต (คน)			อัตราการงดบริจาค (ร้อยละ)		
	ราย ใหม่	ราย เก่า	ทั้ง หมด	ราย ใหม่	ราย เก่า	ทั้ง หมด	ราย ใหม่	ราย เก่า	ทั้ง หมด
เพศ									
ชาย	989	1,109	2,098	217	16	233	21.9	1.4	11.1
หญิง	1,160	912	2,072	354	50	404	30.5	5.5	19.5
กลุ่มอายุ(ปี)									
< 17	20	-	20	20	-	20	100	-	100
17-25	918	27	945	243	8	251	26.5	29.6	26.6
26-35	948	76	1,024	229	11	240	24.2	14.5	23.4
36-60	260	10	270	76	3	79	29.2	30.0	29.3
> 60	3	1	4	3	1	4	100	100	100
น้ำหนัก (กิโลกรัม)									
< 45	23	1	24	22	1	23	100	100	100
45-54	807	585	1,392	227	18	245	28.1	3.1	17.6
55-64	674	690	1,337	130	16	146	20.1	2.3	10.9
65-74	366	465	831	69	6	75	18.9	1.3	9.0
> 74	213	260	473	38	5	43	17.8	1.9	9.1
หมู่เลือด									
O	676	807	1,463	59	21	80	8.7	2.6	5.5
A	373	433	806	37	15	52	9.9	3.5	6.5
B	542	649	1,191	34	24	58	6.3	3.7	4.9
AB	128	127	255	12	1	13	9.4	0.8	5.1

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะข้อมูลทั่วไป	ผู้บริจาคโลหิต (คน)			ผู้งดบริจาคโลหิต (คน)			อัตราการงดบริจาค (ร้อยละ)		
	ราย ใหม่	ราย เก่า	ทั้ง หมด	ราย ใหม่	ราย เก่า	ทั้ง หมด	ราย ใหม่	ราย เก่า	ทั้ง หมด
อาชีพ									
รับจ้าง	1,041	1,141	2,182	255	28	283	24.5	2.5	12.9
นักเรียน/นักศึกษา	481	278	759	143	11	154	29.7	4.0	20.3
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	125	265	390	31	12	43	24.8	4.5	11.0
ธุรกิจส่วนตัว	105	89	194	26	2	28	24.8	2.2	14.4
ค้าขาย	93	64	157	22	-	22	23.7	-	13.2
แม่บ้าน	60	44	104	13	3	16	21.7	6.8	15.4
พระภิกษุ/แม่ชี	63	29	92	12	4	16	19.0	13.8	17.4
เกษตรกรรม/ประมง	9	6	15	-	-	-	-	-	-
ว่างงาน	118	79	197	41	2	43	34.7	2.5	21.8
สถานภาพสมรส									
โสด	1,348	1,262	2,610	347	44	391	25.7	3.5	15.0
คู่/แต่งงาน	678	663	1,341	178	15	193	26.3	2.3	14.4
หย่า	39	44	83	8	3	9	20.5	6.8	13.3
หม้าย	18	20	38	9	-	11	50.0	-	23.7
แยก	18	12	30	4	-	4	22.2	-	13.3
เหตุผลของการบริจาคโลหิต									
ช่วยชีวิตเพื่อนมนุษย์	697	938	1,635	188	29	217	27.0	3.1	13.3
ความสมัครใจ	756	622	1,378	190	16	206	25.1	2.6	15.0
ทำบุญ	398	358	756	107	11	118	26.9	3.1	15.6
ต้องการตรวจเลือด หรือตรวจสุขภาพ	96	53	149	25	1	26	26.0	1.9	17.4
เพื่อนชวน	86	12	98	8	-	8	9.3	-	8.2
บริจาคให้ญาติ	41	15	56	11	3	14	26.8	20.0	25.0

จากตารางที่ 4.6 แสดงถึงอัตราการงดบริจาคโลหิตในผู้งดบริจาคโลหิต จำแนกตามลักษณะข้อมูลทั่วไป พบว่าอัตราการงดบริจาคโลหิตในเพศหญิง (ร้อยละ 19.5) สูงกว่าเพศชายทั้งรายใหม่ (ร้อยละ 30.5) และรายเก่า (ร้อยละ 5.5) โดยกลุ่มอายุที่พบอัตราการงดบริจาคโลหิตสูงที่สุด คือ อายุต่ำกว่า 17 ปี และอายุมากกว่า 60 ปี ทั้งรายใหม่และรายเก่า เนื่องจากผู้บริจาคโลหิตดังกล่าวไม่สามารถบริจาคโลหิตได้ เพราะขาดคุณสมบัติ รอง

ลงมา คือ อายุ 41-60 ปี (ร้อยละ 29.3) ทั้งรายใหม่ (ร้อยละ 29.2) และรายเก่า (ร้อยละ 30.0) กลุ่มน้ำหนักน้อยกว่า 45 กิโลกรัม เป็นกลุ่มน้ำหนักที่มีอัตราการงดบริจาคโลหิตมากที่สุด เนื่องจากข้อกำหนดในคุณสมบัติของผู้บริจาคโลหิตนั้น น้ำหนักจะต้องไม่ต่ำกว่า 45 กิโลกรัม และอัตราการงดบริจาคโลหิตในผู้บริจาคที่มีเลือดกลุ่มเอมากที่สุด (ร้อยละ 6.5) เช่นเดียวกับผู้บริจาคโลหิตรายใหม่ (ร้อยละ 9.9) ส่วนรายเก่าเป็นผู้บริจาคที่มีเลือดกลุ่มบี (ร้อยละ 3.7) ในด้านอาชีพนั้นอัตราการงดบริจาคโลหิตสูงสุดในกลุ่มอาชีพ ว่างาน (ร้อยละ 21.8) และนักเรียนนักศึกษา (ร้อยละ 20.3) เช่นเดียวกับผู้บริจาครายใหม่ ส่วนผู้บริจาครายเก่านั้นเป็นพระภิกษุหรือแม่ชี สถานภาพสมรสหม้าย เป็นสถานภาพสมรสที่งดบริจาคพบมากที่สุด (ร้อยละ 23.7) รองลงมาคือ โสด (ร้อยละ 15.0) และเหตุผลของการบริจาคโลหิตที่งดบริจาคโลหิตมากที่สุด คือ กลุ่มที่มาบริจาคเพราะเพื่อนชวน (ร้อยละ 25.0)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและร้อยละของสาเหตุของการงดบริจาคโลหิตของผู้บริจาคโลหิต

สาเหตุของการงดบริจาคโลหิต(n=637)	จำนวน	ร้อยละ
การงดบริจาคโลหิตด้วยตนเอง	375	58.9
- รับประทานยาปฏิชีวนะในช่วง 7 วัน	122	19.2
เพศสัมพันธ์ผู้ที่ไม่ใช่สามีหรือภรรยา		
- โดยไม่สวมถุงยางอนามัย	34	5.3
- อยู่ในระยะมีประจำเดือน หรือตั้งครรภ์	32	5.0
- นอนน้อยกว่า 6 ชั่วโมงในคืนก่อนมาบริจาคโลหิต	31	4.9
- น้ำหนักต่ำกว่า 45 กิโลกรัม	24	3.8
- เคยป่วยหรือกำลังป่วยเป็นโรคตับอักเสบ ดีซ่าน ตัวเหลืองตาเหลือง	23	3.6
- อายุยังไม่ครบ 17 ปีบริบูรณ์	20	3.1
- หน้าที่ดบอย เหนื่อยง่าย ปวดเวียนศีรษะบ่อย	11	1.7
- ผ่าตัดหรือคลอดบุตรภายใน 6 เดือน	8	1.3
- วันที่มาบริจาค หรือช่วงที่มาบริจาครู้สึกไม่สบาย	8	1.3
- เคยมีหรือมีพฤติกรรมรักร่วมเพศเดียวกัน	7	1.1
- ป่วยเป็นโรคหัวใจ หรือโรคไต	7	1.1
- เคยมีประวัติติดยาเสพติด	6	0.9
- รับวัคซีน ท็อกซอยด์ หรือเข็มในระยะ 7-14 วัน	6	0.9
- กำลังลดน้ำหนักด้วยการกินยา	6	0.9
- กำลังรับประทานยารักษาสิ่ว โรแอกคิวเทน	5	0.8
- ป่วยเป็นโรคไทรอยด์	4	0.6
- อายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์	4	0.6
- ไอเรื้อรัง ไอมีโลหิต หืดหอบ	3	0.5
- เคยได้รับโลหิตมาก่อนบริจาคโลหิตครั้งนี้ ภายใน 1 ปี	3	0.5
- ประวัติเป็นกามโรค	2	0.3
- ป่วยเป็นโรคผิวหนังเรื้อรัง	2	0.3
- ดื่มสุราหรือเบียร์จนรู้สึกมึนเมาก่อนมาบริจาคโลหิต		
ภายใน 12 ชั่วโมง	2	0.3
- ป่วยเป็นโรคเบาหวาน	2	0.3
- เพิ่งฟันโทษจำคุกภายใน 3 ปี	1	0.2
- บริจาคโลหิตมาก่อน ไม่เกิน 3 เดือน	1	0.2
- กำลังป่วยเป็นเริม	1	0.2

สาเหตุของการงดบริจาคโลหิต	จำนวน	ร้อยละ
การงดบริจาคโลหิตโดยเจ้าหน้าที่	262	41.1
- ความเข้มข้นเลือดต่ำ	233	36.6
- ความดันโลหิตต่ำ	22	3.5
- ความดันโลหิตสูง	7	1.1

จากตารางที่ 4.7 แสดงสาเหตุของการงดบริจาคโลหิตของผู้บริจาคโลหิต ซึ่งจากผู้ทิ้งดบริจาคโลหิตทั้งสิ้น 637 คน เป็นการงดบริจาคโดยผู้บริจาคโลหิตเองถึง 375 คน (ร้อยละ 58.9) และงดบริจาคโลหิตโดยเจ้าหน้าที่แนะนำ หรือตรวจร่างกาย จำนวน 262 คน (ร้อยละ 41.1) ซึ่งในทางงดบริจาคโลหิต สาเหตุของการงดบริจาคโลหิตโดยผู้บริจาคโลหิตเอง ส่วนใหญ่งดบริจาคด้วยสาเหตุของการที่ผู้บริจาคโลหิตอยู่ในช่วงของการรับประทานยาปฏิชีวนะในช่วง 7 วัน ถึง 122 คน (ร้อยละ 19.2) รองลงมา คือ เป็นผู้บริจาคที่มีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ใช่สามี หรือภรรยาตนเองโดยไม่สวมถุงยางอนามัย (ร้อยละ 5.3) และ เป็นผู้บริจาคโลหิตที่อยู่ในระหว่างตั้งครรภ์หรือมีประจำเดือน หรือเพิ่งหมดประจำเดือน (ร้อยละ 5.0) สำหรับผู้ทิ้งดบริจาคโลหิตโดยเจ้าหน้าที่แนะนำนั้น ส่วนใหญ่งดบริจาคด้วยสาเหตุของความเข้มข้นเลือดต่ำไม่สามารถบริจาคได้ จำนวน 233 คน (ร้อยละ 36.6) รองลงมา คือ ความดันโลหิตต่ำ (ร้อยละ 3.5)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนและร้อยละของสาเหตุของการงดบริจาคโลหิต ของผู้บริจาคโลหิตของ
ผู้บริจาคโลหิตรายใหม่

สาเหตุของการงดบริจาคโลหิต(n=571)	จำนวน	ร้อยละ
การงดบริจาคโลหิตด้วยตนเอง	348	60.9
-รับประทานยาปฏิชีวนะในช่วง 7 วัน	106	18.6
-เพศสัมพันธ์ผู้ที่ไม่ใช่สามีหรือภรรยาโดยไม่สวมถุงยางอนามัย	34	6.0
-อยู่ในระยะมีประจำเดือน หรือตั้งครรภ์	29	5.1
-นอนน้อยกว่า 6 ชั่วโมงในคืนก่อนมาบริจาคโลหิต	29	5.1
-น้ำหนักต่ำกว่า 45 กิโลกรัม	23	4.0
-เคยป่วยหรือกำลังป่วยเป็นโรคตับอักเสบ	23	4.0
ดีซ่าน ตัวเหลืองตาเหลือง		
-อายุยังไม่ครบ 17 ปีบริบูรณ์	20	3.5
-หน้ามืดบ่อย เหนื่อยง่าย ปวดเวียนศีรษะบ่อย	9	1.6
-ผ่าตัดหรือคลอดบุตรภายใน 6 เดือน	8	1.4
-วันที่มาบริจาค หรือช่วงที่มาบริจาครู้สึกไม่สบาย	8	1.4
-เคยมีหรือมีพฤติกรรมรักร่วมเพศเดียวกัน	7	1.2
-ป่วยเป็นโรคหัวใจ หรือโรคไต	7	1.2
-เคยมีประวัติติดยาเสพติด	6	1.1
-รับวัคซีน หีอกชอยด์ หรือเชรุ่มในระยะ 7-14 วัน	6	1.1
-กำลังลดน้ำหนักด้วยการกินยา	6	1.1
-กำลังรับประทานยารักษาสิ่ว โรแอคคิวเทน	5	0.9
-ป่วยเป็นโรคไทรอยด์	4	0.7
-อายุเกิน 60 ปี บริบูรณ์	3	0.5
-ไอเรื้อรัง ไอมีโลหิต นิดหอบ	3	0.5
-เคยได้รับโลหิตมาก่อนบริจาคโลหิตครั้งนี้ภายใน 1 ปี	2	0.4
-ประวัติเป็นกามโรค	2	0.4
-ป่วยเป็นโรคผิวหนังเรื้อรัง	2	0.4
-ดื่มสุราหรือเบียร์จนรู้สึกมึนเมาก่อนมา บริจาคโลหิตภายใน 12 ชั่วโมง	2	0.4
-ป่วยเป็นโรคเบาหวาน	2	0.4
-เพิ่งหันโทษจำคุกภายใน 3 ปี	1	0.2
-กำลังป่วยเป็นเริม	1	0.2

สาเหตุของการงดบริจาคโลหิต(n=571)	จำนวน	ร้อยละ
การงดบริจาคโลหิตโดยเจ้าหน้าที่	223	39.1
-ความเข้มข้นเลือดต่ำ	195	34.2
-ความดันโลหิตต่ำ	22	3.9
-ความดันโลหิตสูง	6	1.1

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การงดบริจาคโลหิตของผู้บริจาคโลหิตรายใหม่ ที่งดบริจาคโลหิตด้วยผู้บริจาคโลหิตนั้น เท่ากับ 348 คน (ร้อยละ 60.9) และงดบริจาคโดยเจ้าหน้าที่แนะนำ เท่ากับ 223 คน (ร้อยละ 39.1) ในการงดบริจาคโลหิตด้วยตนเองนั้น ส่วนใหญ่งดบริจาคด้วยสาเหตุของผู้บริจาคโลหิต อยู่ในช่วงของการรับประทานยาปฏิชีวนะ ในช่วง 7 วัน (ร้อยละ 18.6) รองลงมา คือ มีเพศสัมพันธ์กับผู้ที่ไม่ใช่สามีหรือภรรยาตนเองโดยไม่สวมถุงยางอนามัย (ร้อยละ 6.0) อยู่ในระหว่างมีประจำเดือนหรือตั้งครรภ์ (ร้อยละ 5.1) และนอนหลับสนิทน้อยกว่า 6 ชั่วโมงในคืนก่อนมาบริจาค (ร้อยละ 5.1) สำหรับผู้งดบริจาคโดยเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำนั้น สาเหตุของการงดบริจาคส่วนใหญ่ เนื่องจากความเข้มข้นของเลือดต่ำกว่าปกติ (ร้อยละ 34.2) รองลงมาคือความดันโลหิตต่ำ (ร้อยละ 3.9) และความดันโลหิตสูง (ร้อยละ 1.1)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนและร้อยละของสาเหตุของการงดบริจาคโลหิตของผู้บริจาคโลหิต
ของผู้บริจาคโลหิตรายเก่า

สาเหตุของการงดบริจาคโลหิต	จำนวน	ร้อยละ
การงดบริจาคโลหิตด้วยตนเอง	27	40.1
-รับประทานยาปฏิชีวนะในช่วง 7 วัน	16	24.2
-อยู่ในระยะมีประจำเดือน หรือตั้งครรภ์	3	4.5
-นอนน้อยกว่า 6 ชั่วโมงในคืนก่อนมาบริจาคโลหิต	2	3.0
-น้ำหนักต่ำกว่า 45 กิโลกรัม	1	1.5
-หน้ามืดบ่อย เหนื่อยง่าย ปวดเวียนศีรษะบ่อย	2	3.0
-อายุเกิน 60 ปี บริบูรณ์	1	1.5
-เคยได้รับโลหิตมาก่อนบริจาคโลหิตครั้งนี้ภายใน 1 ปี	1	1.5
-บริจาคโลหิตมาก่อน ไม่เกิน 3 เดือน	1	1.5
การงดบริจาคโลหิตโดยเจ้าหน้าที่	39	59.9
-ความเข้มข้นเลือดต่ำ	38	57.6
-ความดันโลหิตสูง	1	1.5

จากตารางที่ 4.9 พบว่าสาเหตุของการงดบริจาคโลหิตรายเก่านั้น ส่วนใหญ่งดโดยเจ้าหน้าที่แนะนำ (ร้อยละ 59.9) ซึ่งสาเหตุที่พบมากที่สุด คือ ความเข้มข้นโลหิตต่ำกว่าปกติ (ร้อยละ 57.6) สำหรับการงดบริจาคโดยผู้บริจาคเองนั้น (ร้อยละ 40.1) สาเหตุส่วนใหญ่ที่พบ คือ อยู่ในช่วงของการรับประทานยาปฏิชีวนะ (ร้อยละ 24.2)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนและร้อยละของการงดบริจาคโลหิตจำแนกตามประเภทของผู้บริจาคโลหิต

ลักษณะของการงดบริจาคโลหิต	รายใหม่		รายเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การงดบริจาคโลหิตโดยผู้บริจาคโลหิต	348	60.9	27	40.1	375	58.9
การงดบริจาคโลหิตโดยเจ้าหน้าที่	223	39.1	39	59.9	262	41.1
รวม	571	100	66	100	637	100

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ส่วนใหญ่แล้วในการงดบริจาคโลหิตของผู้บริจาคโลหิตทั้งหมด เป็นการงดบริจาคโดยผู้บริจาคโลหิตเอง (ร้อยละ 58.9) ซึ่งในการงดบริจาคโลหิตของผู้บริจาคโลหิตรายใหม่นั้น การงดบริจาคโลหิตส่วนใหญ่ก็งดบริจาคโดยผู้บริจาคโลหิตเองเช่นกัน (ร้อยละ 60.9) ในทางตรงกันข้ามในกลุ่มผู้งดบริจาคโลหิตรายเก่านั้น ส่วนใหญ่งดบริจาคโลหิตเนื่องจากเจ้าหน้าที่แนะนำ (ร้อยละ 59.9)

ตารางที่ 11 แสดงจำนวน ร้อยละ และความแตกต่างของการงดบริจาคโลหิตในผู้บริจาคโลหิตรายเก่า และรายใหม่

ลักษณะของการงดบริจาคโลหิต	ผู้บริจาคโลหิต(คน)	ผู้งดบริจาคโลหิต(คน)	ร้อยละของการงดบริจาค	Z	p-value
ผู้บริจาคโลหิตรายใหม่	2,149	223	10.38	11.46	<0.01
ผู้บริจาคโลหิตรายเก่า	2,021	39	1.93		
การงดบริจาคโลหิตโดยเจ้าหน้าที่	4,170	375	8.99		
ผู้บริจาคโลหิตรายใหม่	2,149	348	16.19	17.78	<0.01
ผู้บริจาคโลหิตรายเก่า	2,021	27	1.34		

จากตารางที่ 4.11 พบว่าอัตราการงดบริจาคโลหิตโดยผู้บริจาคโลหิตในผู้บริจาคโลหิตรายใหม่ ร้อยละ 10.38 สูงกว่าผู้บริจาคโลหิตรายเก่า รวมทั้งอัตราการงดบริจาคโลหิตโดยเจ้าหน้าที่ในผู้บริจาคโลหิตรายใหม่ (ร้อยละ 16.19) ก็สูงกว่าผู้บริจาคโลหิตรายเก่าเช่นกัน และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของการงดบริจาคโลหิตโดยผู้บริจาคโลหิต และการงดบริจาคโดยเจ้าหน้าที่ระหว่างผู้บริจาคโลหิตรายใหม่และรายเก่า พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$)

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวนและร้อยละของสาเหตุของการงดบริจาคโลหิตของผู้บริจาคโลหิต

สาเหตุของการงดบริจาคโลหิต	จำนวน	ร้อยละ
การงดบริจาคโลหิตชั่วคราว	592	92.9
- ความเข้มข้นเลือดต่ำ	233	36.6
- รับประทานยาปฏิชีวนะในช่วง 7 วัน	122	19.2
- เพศสัมพันธ์ผู้ที่ไม่ใช่สามีหรือภรรยา โดยไม่สวมถุงยางอนามัย	34	5.3
- อยู่ในระยะมีประจำเดือน หรือตั้งครรภ์	32	5.0
- นอนน้อยกว่า 6 ชั่วโมงในคืนก่อนมาบริจาคโลหิต	31	4.9
- น้ำหนักต่ำกว่า 45 กิโลกรัม	24	3.8
- ความดันโลหิตต่ำ	22	3.5
- อายุยังไม่ครบ 17 ปีบริบูรณ์	20	3.1
- หน้ามืดบ่อย เหนื่อยง่าย ปวดเวียนศีรษะบ่อย	11	1.7
- ผ่าตัดหรือคลอดบุตรภายใน 6 เดือน	8	1.3
- วันที่มาบริจาค หรือช่วงที่มาบริจาครู้สึกไม่สบาย	8	1.3
- ความดันโลหิตสูง	7	1.1
- เคยมีหรือมีพฤติกรรมร่วมเพศเดียวกัน	7	1.1
- เคยมีประวัติติดยาเสพติด	6	0.9
- รับประทาน ท็อกซอยด์ หรือเซรัมในระยะ 7-14 วัน	6	0.9
- กำลังลดน้ำหนักด้วยการกินยา	6	0.9
- กำลังรับประทานยารักษาสิ่ว โรแอดคิวเทน	5	0.8
- เคยได้รับโลหิตมาก่อนบริจาคโลหิตครั้งนี้ ภายใน 1 ปี	3	0.5
- ประวัติเป็นกามโรค	2	0.3
- ดื่มสุราหรือเบียร์จนรู้สึกมึนเมาก่อนมาบริจาคโลหิต ภายใน 12 ชั่วโมง	2	0.3
- เพิ่งฟันโทษจำคุกภายใน 3 ปี	1	0.2
- บริจาคโลหิตมาก่อน ไม่เกิน 3 เดือน	1	0.2
- กำลังป่วยเป็นเรื้อ	1	0.2

สาเหตุของการงดบริจาคโลหิต	จำนวน	ร้อยละ
การงดบริจาคโลหิตถาวร	45	7.1
- เคยป่วยหรือกำลังป่วยเป็นโรคตับอักเสบ ดีซ่าน		
ตัวเหลืองตาเหลือง	23	3.6
- ป่วยเป็นโรคหัวใจ หรือโรคไต	7	1.1
- อายุเกิน 60 ปี บริบูรณ์	4	0.6
- ป่วยเป็นโรคไตเรื้อรัง	4	0.6
- ไอเรื้อรัง ไอมีโลหิต นีดหอบ	3	0.5
- ป่วยเป็นโรคผิวหนังเรื้อรัง	2	0.3
- ป่วยเป็นโรคเบาหวาน	2	0.3

จากตารางที่ 4.12 พบว่าในการงดบริจาคโลหิตของผู้บริจาคโลหิต ส่วนใหญ่งดบริจาคโลหิตชั่วคราว จำนวน 592 คน (ร้อยละ 92.9) ซึ่งสาเหตุที่พบมากที่สุด คือ ความเข้มข้นเลือดต่ำกว่าปกติ (ร้อยละ 36.6) รองลงมา คือ อยู่ในช่วงของการรับประทานยาปฏิชีวนะ (ร้อยละ 19.2) สำหรับการงดบริจาคโลหิตถาวร (ร้อยละ 7.1) โดยที่สาเหตุส่วนใหญ่เนื่องจาก เคยป่วยหรือกำลังป่วยเป็นโรคตับอักเสบ ดีซ่าน ตัวเหลืองตาเหลือง (ร้อยละ 3.6)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวนและร้อยละของสาเหตุของการงดบริจาคโลหิต ของผู้บริจาคโลหิตของ
ผู้บริจาคโลหิตรายใหม่

สาเหตุของการงดบริจาคโลหิต(n=571)	จำนวน	ร้อยละ
การงดบริจาคโลหิตชั่วคราว	348	60.9
-ความเข้มข้นเลือดต่ำ	195	34.2
-รับประทานยาปฏิชีวนะในช่วง 7 วัน	106	18.6
-เพศสัมพันธ์ผู้ที่ไม่ใช่สามีหรือภรรยาโดยไม่สวมถุงยางอนามัย	34	6.0
-อยู่ในระยะมีประจำเดือน หรือตั้งครรภ์	29	5.1
-นอนน้อยกว่า 6 ชั่วโมงในคืนก่อนมาบริจาคโลหิต	29	5.1
-น้ำหนักต่ำกว่า 45 กิโลกรัม	23	4.0
-ความดันโลหิตต่ำ	22	3.9
-อายุยังไม่ครบ 17 ปีบริบูรณ์	20	3.5
-หน้ามืดบ่อย เหนื่อยง่าย ปวดเวียนศีรษะบ่อย	9	1.6
-ผ่าตัดหรือคลอดบุตรภายใน 6 เดือน	8	1.4
-วันที่มาบริจาค หรือช่วงที่มาบริจาครู้สึกไม่สบาย	8	1.4
-เคยมีหรือมีพฤติกรรมร่วมกัน	7	1.2
-ความดันโลหิตสูง	6	1.1
-เคยมีประวัติติดยาเสพติด	6	1.1
-รับวัคซีน ท็อกซอยด์ หรือเชรุ่มในระยะ 7-14 วัน	6	1.1
-กำลังลดน้ำหนักด้วยการกินยา	6	1.1
-กำลังรับประทานยารักษาสิ่ว โรแอคคิวเทน	5	0.9
-เคยได้รับโลหิตมาก่อนบริจาคโลหิตครั้งนี้ภายใน 1 ปี	2	0.4
-ประวัติเป็นกามโรค	2	0.4
-ดื่มสุราหรือเบียร์จนรู้สึกมึนเมาก่อนมา บริจาคโลหิตภายใน 12 ชั่วโมง	2	0.4
-เพิ่งฟันโทษจำคุกภายใน 3 ปี	1	0.2
-กำลังป่วยเป็นเริม	1	0.2

สาเหตุของการงดบริจจาคโลหิต(n=571)	จำนวน	ร้อยละ
การงดบริจจาคโลหิตถาวร	44	7.7
-เคยป่วยหรือกำลังป่วยเป็นโรคตับอักเสบ ดีซ่าน ตัวเหลืองตาเหลือง	23	4.0
-ป่วยเป็นโรคหัวใจ หรือโรคไต	7	1.2
-ป่วยเป็นโรคไทรอยด์	4	0.7
-ไอเรื้อรัง โคม่าโลหิต นีดหอบ	3	0.5
-อายุเกิน 60 ปี บริบูรณ์	3	0.5
-ป่วยเป็นโรคเบาหวาน	2	0.4
-ป่วยเป็นโรคผิวหนังเรื้อรัง	2	0.4

จากตารางที่ 4.13 พบว่าการงดบริจจาคโลหิตของผู้บริจจาคโลหิตรายใหม่ ส่วนใหญ่เป็นการงดบริจจาคชั่วคราว (ร้อยละ 60.9) ซึ่งสาเหตุที่พบมากที่สุด คือ ความเข้มข้นของเลือดต่ำกว่าปกติ (ร้อยละ 34.2) รองลงมา คือ อยู่ในช่วงของการรับประทานยาปฏิชีวนะ (ร้อยละ 18.6) ในด้านการงดบริจจาคถาวร สาเหตุของการงดบริจจาคโลหิตส่วนใหญ่ คือ เคยป่วย หรือกำลังป่วยเป็นโรคตับอักเสบ ดีซ่าน ตัวเหลืองตาเหลือง (ร้อยละ 4.0)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวนและร้อยละของสาเหตุของการงดบริจาคโลหิตของผู้บริจาคโลหิต
ของผู้บริจาคโลหิตรายเก่า

สาเหตุของการงดบริจาคโลหิต	จำนวน	ร้อยละ
การงดบริจาคโลหิตชั่วคราว	65	98.5
-ความเข้มข้นเลือดต่ำ	38	57.6
-รับประทานยาปฏิชีวนะในช่วง 7 วัน	16	24.2
-อยู่ในระยะมีประจำเดือน หรือตั้งครรภ์	3	4.5
-นอนน้อยกว่า 6 ชั่วโมงในคืนก่อนมาบริจาคโลหิต	2	3.0
-หน้ามืดบ่อย เหนื่อยง่าย ปวดเวียนศีรษะบ่อย	2	3.0
-น้ำหนักต่ำกว่า 45 กิโลกรัม	1	1.5
-เคยได้รับโลหิตมาก่อนบริจาคโลหิตครั้งนี้ภายใน 1 ปี	1	1.5
-ความดันโลหิตสูง	1	1.5
-บริจาคโลหิตมาก่อน ไม่เกิน 3 เดือน	1	1.5
การงดบริจาคโลหิตถาวร	1	1.5
-อายุเกิน 60 ปี บริบูรณ์	1	1.5

จากตารางที่ 4.14 พบว่า การงดบริจาคโลหิตในผู้บริจาคโลหิตรายเก่า ส่วนใหญ่งดบริจาคโลหิตชั่วคราว (ร้อยละ 98.5) สาเหตุที่งดบริจาคโลหิตที่พบมากที่สุด คือ ความเข้มข้นเลือดต่ำ กว่าปกติ (ร้อยละ 57.6) รองลงมา คือ อยู่ในช่วงของการรับประทานยาปฏิชีวนะ (ร้อยละ 24.2)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.15 แสดงจำนวนและร้อยละของดบริจาคโลหิตจำแนกตามประเภทของผู้บริจาคโลหิต และลักษณะของการบริจาค

การงดบริจาคโลหิต	รายใหม่		รายเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
งดบริจาคชั่วคราว	527	92.3	65	98.5	592	92.9
งดบริจาคถาวร	44	7.7	1	1.5	45	7.1
รวม	571	100	66	100	637	100

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ผู้งดบริจาคโลหิต ส่วนใหญ่บริจาคโลหิตชั่วคราว (ร้อยละ 92.9) โดยในผู้งดบริจาคโลหิตทั้งรายใหม่ (ร้อยละ 92.3) และรายเก่า (ร้อยละ 98.5) จะเป็นการงดบริจาคโลหิตชั่วคราว ในผู้บริจาคโลหิตทั้งสองประเภท

ตารางที่ 4.16 แสดงจำนวน ร้อยละ และความแตกต่างของการงดบริจาคโลหิตในผู้บริจาคโลหิตรายเก่า และรายใหม่

ลักษณะของการงดบริจาคโลหิต	ผู้บริจาคโลหิต(คน)	ผู้งดบริจาคโลหิต(คน)	ร้อยละของการงดบริจาค	Z	p-value
ผู้บริจาคโลหิตรายใหม่	2,149	527	24.52	21.3	<0.01
ผู้บริจาคโลหิตรายเก่า	2,021	65	3.22		
การงดบริจาคโลหิตถาวร	4,170	45	1.08		
ผู้บริจาคโลหิตรายใหม่	2,149	44	2.05	6.49	<0.01
ผู้บริจาคโลหิตรายเก่า	2,021	1	0.05		

จากตารางที่ 4.16 พบว่าอัตราการงดบริจาคโลหิตชั่วคราวในผู้บริจาคโลหิตรายใหม่ ร้อยละ 24.52 สูงกว่าผู้บริจาคโลหิตรายเก่า รวมทั้งอัตราการงดบริจาคโลหิตถาวรในผู้บริจาคโลหิตรายใหม่ (ร้อยละ 2.05) ก็สูงกว่าผู้บริจาคโลหิตรายเก่าเช่นกัน และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของการงดบริจาคโลหิตชั่วคราว และการงดบริจาคถาวร ระหว่างผู้บริจาคโลหิตรายใหม่และรายเก่า พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$)

ตารางที่ 4.17 แสดงจำนวนและร้อยละของการงดบริจาคโลหิตจำแนกตามลักษณะของการงดบริจาค

การงดบริจาคโลหิต	งดบริจาคชั่วคราว		งดบริจาคถาวร		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
งดบริจาคโดยผู้บริจาค	330	55.7	45	100	375	58.9
งดบริจาคโดยเจ้าหน้าที่	262	44.3	-	-	262	41.1
รวม	592	100	-	-	637	100

จากตารางที่ 4.17 พบว่าการงดบริจาคทั้งประเภทชั่วคราว (ร้อยละ 55.7) และถาวร (ร้อยละ 58.9) ส่วนใหญ่เป็นการงดบริจาคที่เกิดจากผู้บริจาคโลหิตงดบริจาคโลหิตเอง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.18 แสดงจำนวนและร้อยละของการงดบริจาคโลหิต จำแนกตามชนิดของความเสี่ยง และสาเหตุของการงดบริจาค

ชนิดของความเสี่ยง (n=637)	จำนวน	ร้อยละ
ความเสี่ยงต่อการด้อยคุณภาพของโลหิต	374	58.7
- ความเข้มข้นเลือดต่ำ	233	36.6
- รับประทานยาปฏิชีวนะในช่วง 7 วัน	122	19.2
- รับประทาน ท็อกซอยด์ หรือเซรุ่มในระยะ 7-14 วัน	6	0.9
- กำลังรับประทานยารักษาสิ่ว โรแอคคิวเทน	5	0.8
- เคยได้รับโลหิตมาก่อนบริจาคโลหิตครั้งนี้ ภายใน 1 ปี	3	0.5
- ดื่มสุราหรือเบียร์จนรู้สึกมึนเมาก่อนมาบริจาคโลหิต		
ภายใน 12 ชั่วโมง	2	0.3
- ป่วยเป็นโรคเบาหวาน	2	0.3
- กำลังป่วยเป็นเริม	1	0.2
ความเสี่ยงต่ออันตรายของผู้บริจาค	190	29.8
- อยู่ในระยะมีประจำเดือน หรือตั้งครรภ์	32	5.0
- นอนน้อยกว่า 6 ชั่วโมงในคืนก่อนมาบริจาคโลหิต	31	4.9
- น้ำหนักต่ำกว่า 45 กิโลกรัม	24	3.8
- ความดันโลหิตต่ำ	22	3.5
- อายุยังไม่ครบ 17 ปีบริบูรณ์	20	3.1
- หน้ามืดบ่อย เหนื่อยง่าย ปวดเวียนศีรษะบ่อย	11	1.7
- ผ่าตัดหรือคลอดบุตรภายใน 6 เดือน	8	1.3
- วันที่มาบริจาค หรือช่วงที่มาบริจาครู้สึกไม่สบาย	8	1.3
- ป่วยเป็นโรคหัวใจ หรือโรคไต	7	1.1
- ความดันโลหิตสูง	7	1.1
- กำลังลดน้ำหนักด้วยการกินยา	6	0.9
- ป่วยเป็นโรคไทรอยด์	4	0.6
- อายุเกิน 60 ปี บริบูรณ์	4	0.6
- ไอเรื้อรัง ไอมีโลหิต หืดหอบ	3	0.5
- ป่วยเป็นโรคผิวหนังเรื้อรัง	2	0.3
- บริจาคโลหิตมาก่อน ไม่เกิน 3 เดือน	1	0.2

ชนิดของความเสี่ยง	จำนวน	ร้อยละ
ความเสี่ยงต่อการรับเลือดที่ติดเชื้อทางการรับโลหิต	73	11.5
- เพศสัมพันธ์ผู้ที่ไม่ใช่สามีหรือภรรยา โดยไม่สวมถุงยางอนามัย	34	5.3
- เคยป่วยหรือกำลังป่วยเป็นโรคตับอักเสบ ดีซ่าน ตัวเหลืองตาเหลือง	23	3.6
- เคยมีหรือมีพฤติกรรมร่วมเพศเดียวกัน	7	1.1
- เคยมีประวัติติดยาเสพติด	6	0.9
- ประวัติเป็นกามโรค	2	0.3
- เพิ่งหันโทษจำคุกภายใน 3 ปี	1	0.2

จากตาราง 4.18 พบว่าผู้งดบริจาคโลหิตที่จำแนกตามความเสี่ยง ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้งดบริจาคโลหิตที่มีสาเหตุเนื่องจากหากบริจาคแล้ว โอกาสเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดความด้อยคุณภาพของโลหิต (ร้อยละ 58.7) ซึ่งที่พบมากที่สุด คือ ความเข้มข้นของโลหิตต่ำกว่าปกติ (ร้อยละ 36.6) สำหรับความเสี่ยงของหากบริจาคโลหิตแล้วจะเสี่ยงต่อความไม่ปลอดภัยต่อผู้บริจาค (ร้อยละ 29.8) ที่พบมากที่สุด คือ ผู้บริจาคโลหิตอยู่ในระยะมีประจำเดือนหรือตั้งครรภ์ (ร้อยละ 6.0) ทางด้านความเสี่ยงจากการติดเชื้อของโลหิตของผู้บริจาค (ร้อยละ 11.5) สาเหตุที่พบมากที่สุด คือ การมีเพศสัมพันธ์กับผู้ที่ไม่ใช่สามีหรือภรรยาตนเอง โดยไม่สวมถุงยางอนามัย (ร้อยละ 5.3)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.19 แสดงจำนวนและร้อยละของการงตบบริจาคโลหิตในผู้บริจาคโลหิตรายใหม่
จำแนกตามชนิดของความเสี่ยงและสาเหตุของการงตบบริจาค

ชนิดของความเสี่ยง (n=571)	จำนวน	ร้อยละ
ความเสี่ยงต่อการด้อยคุณภาพของโลหิต	319	55.9
- ความเข้มข้นเลือดต่ำ	195	34.2
- รับประทานยาปฏิชีวนะในช่วง 7 วัน	106	18.6
- รับประทาน ท็อกซอยด์ หรือเซรุ่มในระยะ 7-14 วัน	6	1.1
- กำลังรับประทานยารักษาสิ่ว โรแอคควิเทน	5	0.9
- เคยได้รับโลหิตมาก่อนบริจาคโลหิตครั้งนี้ ภายใน 1 ปี	2	0.4
- ดื่มน้ำหรือเบียร์จนรู้สึกมีเมามาก่อนมาบริจาคโลหิต ภายใน 12 ชั่วโมง	2	0.4
- ป่วยเป็นโรคเบาหวาน	2	0.4
- กำลังป่วยเป็นเริม	1	0.2
ความเสี่ยงต่ออันตรายของผู้บริจาค	179	31.3
- อยู่ในระยะมีประจำเดือน หรือตั้งครรภ์	29	5.1
- นอนน้อยกว่า 6 ชั่วโมงในคืนก่อนมาบริจาคโลหิต	29	5.1
- น้ำหนักต่ำกว่า 45 กิโลกรัม	23	4.0
- ความดันโลหิตต่ำ	22	3.9
- อายุยังไม่ครบ 17 ปีบริบูรณ์	20	3.5
- หน้ามืดบ่อย เหนื่อยง่าย ปวดเวียนศรีษะบ่อย	9	1.6
- ผ่าตัดหรือคลอดบุตรภายใน 6 เดือน	8	1.4
- วันที่มาบริจาค หรือช่วงที่มาบริจาครู้สึกไม่สบาย	8	1.4
- ป่วยเป็นโรคหัวใจ หรือโรคไต	7	1.2
- ความดันโลหิตสูง	6	1.1
- กำลังลดน้ำหนักด้วยการกินยา	6	1.1
- ป่วยเป็นโรคไทรอยด์	4	0.7
- อายุเกิน 60 ปี บริบูรณ์	3	0.5
- ไอเรื้อรัง ไอมิโลหิต นีตหอบ	3	0.5
- ป่วยเป็นโรคผิวหนังเรื้อรัง	2	0.4

ชนิดของความเสี่ยง	จำนวน	ร้อยละ
ความเสี่ยงต่อการรับเลือดที่ติดเชื้อทางการรับโลหิต	73	11.5
- เพศสัมพันธ์ผู้ที่ไม่ใช่สามีหรือภรรยา โดยไม่สวมถุงยางอนามัย	34	5.3
- เคยป่วยหรือกำลังป่วยเป็นโรคตับอักเสบ ดีซ่าน ตัวเหลืองตาเหลือง	23	3.6
- เคยมีหรือมีพฤติกรรมรักร่วมเพศเดียวกัน	7	1.1
- เคยมีประวัติติดยาเสพติด	6	0.9
- ประวัติเป็นกามโรค	2	0.3
- เพิ่งพ้นโทษจำคุกภายใน 3 ปี	1	0.2

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ผู้บริจาคโลหิตรายใหม่ในกลุ่มที่เสี่ยงการด้อยคุณภาพ เป็นกลุ่มที่พบมากที่สุด (ร้อยละ 55.9) สาเหตุหลักเนื่องจากความเข้มข้นของโลหิตต่ำกว่าปกติ (ร้อยละ 34.2) สำหรับกลุ่มความเสี่ยงต่ออันตรายของผู้บริจาคโลหิต (ร้อยละ 31.3) เนื่องจากผู้บริจาคอยู่ในระยะมีประจำเดือนหรือตั้งครรภ์ และก่อนมาบริจาคโลหิตนอนน้อยกว่า 6 ชั่วโมง (ร้อยละ 5.1) ทางด้านความเสี่ยงต่อการรับเลือดที่ติดเชื้อ (ร้อยละ 11.5) เหตุผลที่พบมากที่สุด คือ การมีเพศสัมพันธ์ผู้ที่ไม่ใช่สามีหรือภรรยาโดยไม่สวมถุงยางอนามัย (ร้อยละ 5.3)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.20 แสดงจำนวนและร้อยละของการงดบริจาคโลหิตในผู้บริจาคโลหิตรายเก่า จำแนกตามชนิดของความเสียหายและสาเหตุของการงดบริจาค

ชนิดของความเสียหาย (n=66)	จำนวน	ร้อยละ
ความเสียหายต่อการด้อยคุณภาพของโลหิต	55	83.3
- ความเข้มข้นเลือดต่ำ	38	57.6
- รับประทานยาปฏิชีวนะในช่วง 7 วัน	16	24.2
- เคยได้รับโลหิตมาก่อนบริจาคโลหิตครั้งนี้ ภายใน 1 ปี	1	1.5
ความเสียหายต่ออันตรายของผู้บริจาค	11	16.7
- อยู่ในระยะมีประจำเดือน หรือตั้งครรภ์	3	4.5
- นอนน้อยกว่า 6 ชั่วโมงในคืนก่อนมาบริจาคโลหิต	2	3.0
- น้ำหนักต่ำกว่า 45 กิโลกรัม	1	1.5
- หน้ามืดบ่อย เหนื่อยง่าย ปวดเวียนศีรษะบ่อย	2	3.0
- ความดันโลหิตสูง	1	1.5
- อายุเกิน 60 ปี บริบูรณ์	1	1.5
- บริจาคโลหิตมาก่อน ไม่เกิน 3 เดือน	1	0.2

จากตารางที่ 4.20 พบว่าผู้บริจาคโลหิตรายเก่า งดบริจาคโลหิตในกลุ่มที่เสี่ยงต่อการด้อยคุณภาพของโลหิต มากที่สุด (ร้อยละ 83.3) เนื่องจากความเข้มข้นของโลหิตต่ำกว่าปกติ (ร้อยละ 57.6) เป็นสาเหตุหลัก ในกลุ่มของความเสียหายต่อการเกิดอันตรายต่อผู้บริจาคโลหิตนั้น (ร้อยละ 16.7) สาเหตุที่พบมากที่สุดคือ ผู้บริจาคโลหิตอยู่ในระยะที่ตั้งครรภ์หรือมีประจำเดือน (ร้อยละ 4.5)

ตารางที่ 4.21 แสดงจำนวนและร้อยละของการงดบริจาคโลหิต จำแนกตามชนิดของความเสี่ยง และสาเหตุของการงดบริจาค

ชนิดของความเสี่ยง (n=637)	รายใหม่		รายเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความเสี่ยงต่อการด้อยคุณภาพของโลหิต	319	55.9	55	83.3	374	58.7
ความเสี่ยงต่ออันตรายของผู้บริจาค	179	31.3	11	16.7	190	29.8
ความเสี่ยงต่อการรับเลือดที่ติดเชื้อ	73	12.8	-	-	73	11.5
รวม	571	100	66	100	637	100

จากตารางที่ 4.21 พบว่าในด้านกลุ่มเสี่ยงของการงดบริจาค พบว่ากลุ่มที่พบมากที่สุด คือ การเสี่ยงต่อการด้อยคุณภาพของโลหิต (ร้อยละ 58.7) รองลงมาคือ ความเสี่ยงต่ออันตรายของผู้บริจาค (ร้อยละ 29.8) และ ความเสี่ยงต่อการรับเลือดที่ติดเชื้อ (ร้อยละ 11.5) ซึ่งในผู้บริจาคโลหิตทั้งรายใหม่รายเก่าก็พบลักษณะเช่นเดียวกัน ยกเว้นในด้านความเสี่ยงต่อการรับเลือดที่ติดเชื้อจากกลุ่มเสี่ยงไม่พบในผู้บริจาคโลหิตรายเก่า แต่พบในผู้บริจาคโลหิตรายใหม่ (ร้อยละ 12.8) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผู้บริจาคโลหิตรายใหม่และรายเก่าของความเสี่ยง พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.22 แสดงจำนวนและร้อยละของสาเหตุของการงดบริจาคโลหิต 5 อันดับแรก
จำแนกตามลักษณะข้อมูลทั่วไป

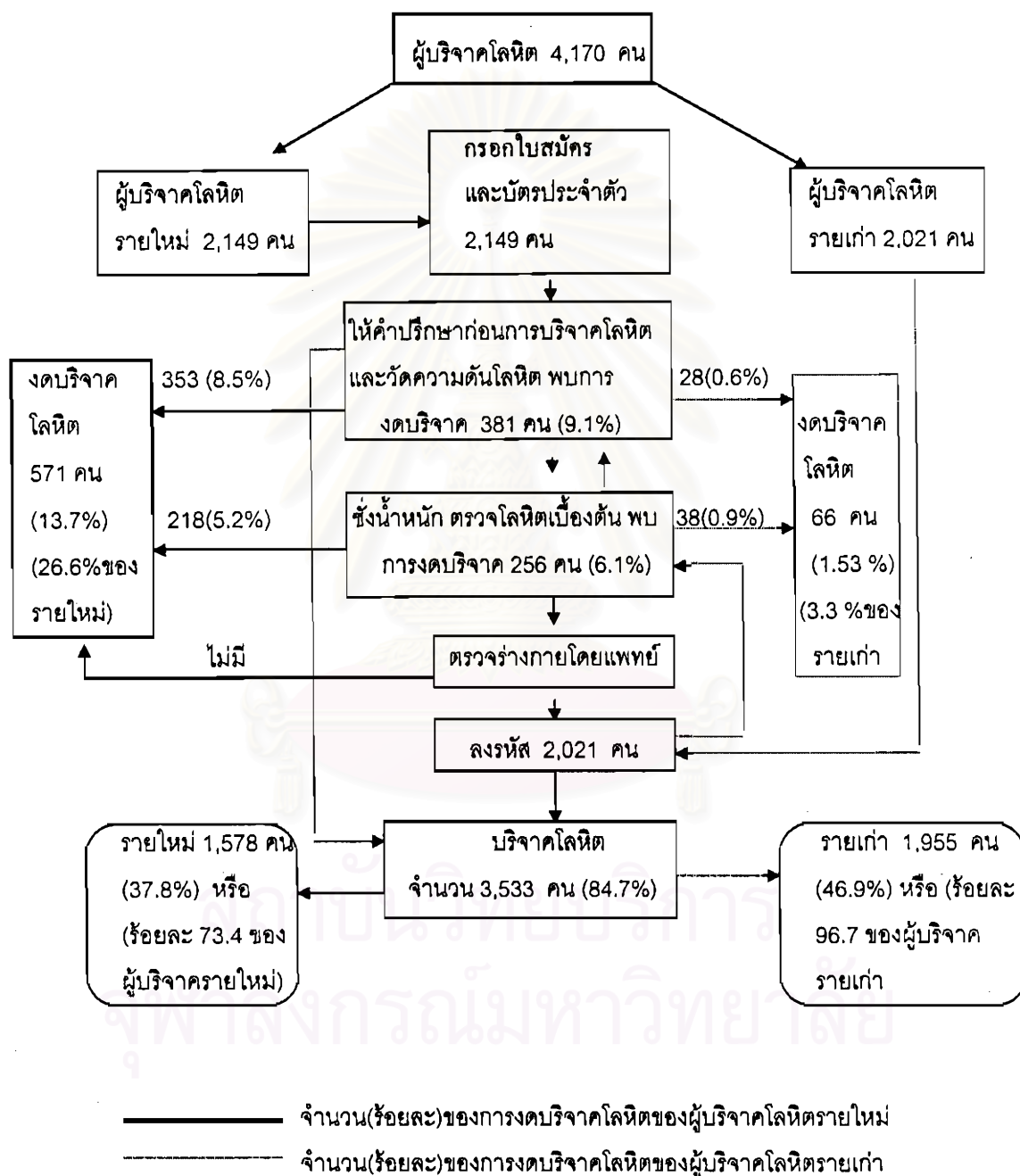
ลักษณะข้อมูลทั่วไป ของผู้งดบริจาคโลหิต	สาเหตุของการงดบริจาคโลหิต 5 อันดับแรก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ			
ชาย (n=223)	1.รับประทานยาปฏิชีวนะอยู่ในช่วง 7 วัน	64	27.5
	2.ความเข้มข้นเลือดต่ำ	40	17.2
	3.มีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่ไม่ใช่ภรรยาโดยไม่สวม ถุงยางอนามัย	29	12.4
	4.เคยป่วยหรือกำลังป่วยเป็นโรคตับอักเสบ ดีซ่าน ตัวเหลือง ตาเหลือง	16	6.9
	5.นอนน้อยกว่า 6 ชั่วโมงคืนก่อนมาบริจาคโลหิต	16	6.9
หญิง (n=404)	1.ความเข้มข้นเลือดต่ำ	193	47.8
	2.รับประทานยาปฏิชีวนะอยู่ในช่วง 7 วัน	58	14.4
	3.อยู่ในระยะมีประจำเดือนหรือตั้งครรภ์	31	7.7
	4.อายุน้อยกว่า 17 ปีบริบูรณ์	22	5.4
	5.ความดันโลหิตต่ำ	18	4.5
สถานภาพสมรส			
โสด(n=391)	1.ความเข้มข้นเลือดต่ำ	142	36.3
	2.รับประทานยาปฏิชีวนะอยู่ในช่วง 7 วัน	72	18.4
	3.นอนน้อยกว่า 6 ชั่วโมงคืนก่อนมาบริจาคโลหิต		
	4.มีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่ไม่ใช่ภรรยาโดยไม่สวม ถุงยางอนามัย	23	5.9
		21	5.4
	5.ความดันโลหิตต่ำ	19	4.9
	19	4.9	
	6.อายุน้อยกว่า 17 ปีบริบูรณ์		

ลักษณะข้อมูลทั่วไป ของผู้งดบริจาดโลหิต	สาเหตุของการงดบริจาดโลหิต 5 อันดับแรก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพ			
ว่างงาน(n=43)	1.ความเข้มข้นเลือดต่ำ	13	30.2
	2.รับประทานยาปฏิชีวนะอยู่ในช่วง 7 วัน	11	25.6
	3.อยู่ในระยะมีประจำเดือนหรือตั้งครรภ์	5	11.6
	4.พฤติกรรมรักร่วมเพศ	2	4.7
นักเรียน/นักศึกษา	1.ความเข้มข้นเลือดต่ำ	61	39.6
	2.รับประทานยาปฏิชีวนะอยู่ในช่วง 7 วัน	27	17.5
	3.อายุน้อยกว่า 17 ปีบริบูรณ์	15	9.7
	4.ความดันโลหิตต่ำ	10	6.5
	5.นอนน้อยกว่า 6 ชั่วโมงคืนก่อนมาบริจาดโลหิต	10	6.5
	6.อยู่ในระยะมีประจำเดือนหรือตั้งครรภ์	8	5.2

จากตารางที่ 4.22 แสดงสาเหตุของการงดบริจาดโลหิต 5 อันดับแรก โดยจำแนกตามตามลักษณะข้อมูลทั่วไปที่พบอัตราการงดบริจาดมากที่สุด พบว่า ในเพศชายนั้นสาเหตุที่พบมากที่สุด คือ รับประทานยาปฏิชีวนะอยู่ในช่วง 7 วัน (ร้อยละ 27.5) ในเพศหญิง คือ ความเข้มข้นเลือดต่ำ (ร้อยละ 47.8) เช่นเดียวกับกลุ่มที่เป็นคนโสด (ร้อยละ 36.3) รวมทั้งในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา (ร้อยละ 39.6) และอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 30.2) ก็เช่นเดียวกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการศึกษาที่ผ่านเมื่อนำขั้นตอนการบริจาคโลหิตมานำเสนอ พบจำนวนและร้อยละของการงดบริจาค จำแนกตามขั้นตอนการบริจาค ดังแผนภูมิที่ 6

แผนภูมิที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของการงดบริจาคโลหิตและจำนวนผู้บริจาคโลหิตรายเก่าและรายใหม่

จากแผนภูมิที่ 5 เมื่อนำขั้นตอนการบริจาคโลหิตเสนอถึงการบริจาคโลหิตและงดบริจาคโลหิต พบว่า จากผู้บริจาคโลหิตทั้งสิ้น 4,170 คน งดบริจาคโลหิต 637 คน โดยอัตราการงดบริจาคโลหิตรายใหม่เท่ากับ ร้อยละ 26.6 และรายเก่า เท่ากับ ร้อยละ 3.3 ขั้นตอนของการบริจาคโลหิต พบผู้งดบริจาคโลหิต คือ ขั้นตอนของการพบผู้ให้คำปรึกษา วัดความดันโลหิต จำนวน 381 คน (ร้อยละ 9.1) และ ขั้นตอนของการชั่งน้ำหนัก ตรวจความเข้มข้นเลือด จำนวน 256 คน (ร้อยละ 6.1) ซึ่งในการศึกษารั้งนี้ มีผู้ที่สามารถบริจาคโลหิตได้ 3,533 คน เป็นผู้บริจาครายใหม่ 1,578 คน (ร้อยละ 37.8) แลรายเก่า 1,955 คน (ร้อยละ 46.9)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย